

10 rocznica Ukrainy

Depesza do tow.

Przewodzący Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Przewodniczącemu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Przewodniczącemu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Depesza tow. Bieruta do tow. Gusarowa

Przewodzący Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Do Tow. M. I. Gusarowa Sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii (bolszewików) Białorusi

Z okazji 10-lecia Zjednoczenia zlem białoruskich przesyłamy

Przewodniczącemu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Depesza tow. Cyrankiewicza do tow. Korotcenki

Przesłał Rady Ministrów tow. Józef Cyrankiewicz w związku z dziesiątą rocznicą Zjednoczenia Narodu ukraińskiego

Przewodzący Rady Ministrów USRR D. S. Korotcenko

W dziesiątą rocznicę Zjednoczenia Narodu ukraińskiego, wielkim aktem sprawiedliwości dziełowej, przesyłam

Przewodzący Rady Ministrów R. P. Józef Cyrankiewicz

Depesza tow. Cyrankiewicza do tow. Kleszczowa

Z okazji dziesiątej rocznicy Zjednoczenia Narodu Białoruskiego Premier Tow. Józef Cyrankiewicz przesyła następującą depeszę:

Przewodzący Rady Ministrów BSRR A. E. Kleszczow

Z okazji dziesiątej rocznicy Zjednoczenia Narodu Białoruskiego, które było przełamaniem wielowiekowej krzywdy

Przewodzący Rady Ministrów R. P. Józef Cyrankiewicz

Olbrzymią, barwnie udekorowaną halę zakładów wypełniła liczna rzesza pracowników „Ursusa“.

Przewodniczącemu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Uroczysta akademія ku czci Goethego w Warszawie

W godzinach wieczornych dnia 29 bm. odbyła się staranna uroczysta akademія ku czci wielkiego poety niemieckiego

Przybyli także attachés kulturalni i prasowi placówki dyplomatyczne

Przewodniczącemu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Depesza Zarządu Głównego ZMP do Komitetu Centralnego WLKZM

W dniu 29 bm. przypada 31 rocznica powstania Wschodniowojennego Leninowskiego Komunistycznego Związku Młodzieży — Komsomolu.

W związku z tym Zarząd Główny Związku Młodzieży Polskiej wysłał do Komitetu Centralnego WLKZM depeszę

Przewodzący Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej

Mao Tse-tung pozdrawia Grecję Demokratyczną

SOFIA (PAP). — Rozgłoszenia Wolnej Grecji ogłasza telegram premiera Chin Ludowych

Zycząc gorąco, by walka ta dała ludowi greckiemu ostateczny zwycięstwo.

Życzenia dla Prezydenta CSR z okazji święta narodowego

PRAGA (PAP). — Prezydent CSR — Gottwald, przyjął przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego

Telegraficznie życzenia przesyłał Prezydentowi Republiki Gottwaldowi i premierowi Zapotockyemu

Przewodzący Komitetu Centralnego Zgromadzenia Narodowego

Przewodzący Komitetu Centralnego Zgromadzenia Narodowego

Przewodzący Komitetu Centralnego Zgromadzenia Narodowego

„Główna” Ludu

Organ KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

SZAWA — PONIEDZIAŁEK, 31 PAŹDZIERNIKA 1949 R. WYDANIE F

CENA 5 ŻŁ

„Ursusa” pozdrawia załogę fabryki traktorów żyńskiego w Stalingradzie

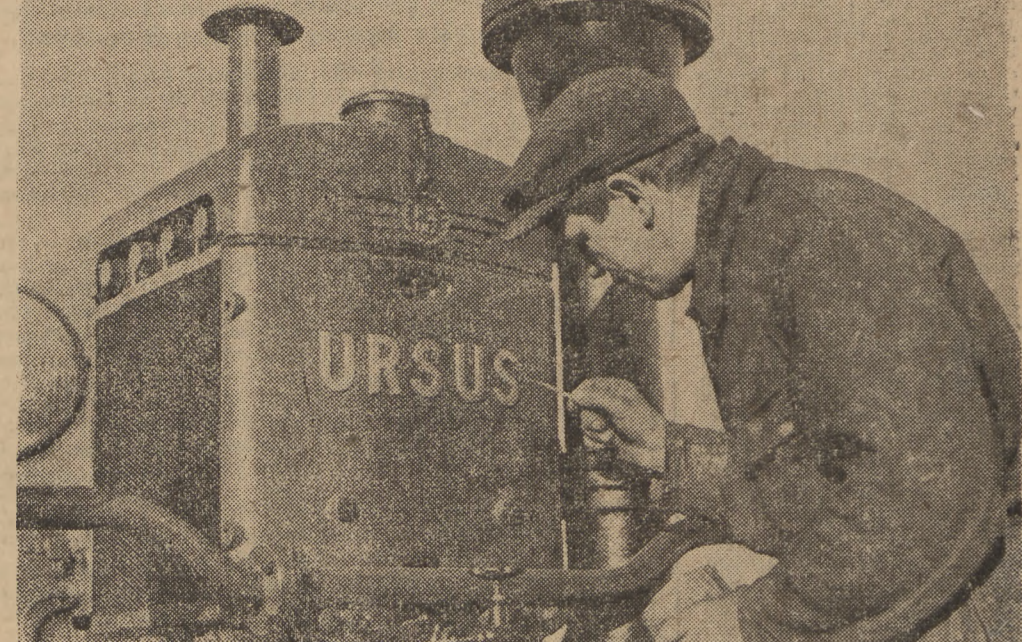
Robotnicy z okazji zwycięskiego zakończenia planów produkcyjnych

Uroczysty plan produkcji dając krańcowo bliżej, również plan roczny. Robotnicy podania wyprodukowania ponad

W imieniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Przewodzący Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Żałoga „Ursusa” wykonała plan trzyletni

Dnia 27 października Fabryka Traktorów w Ursusie wykonała plan trzyletni. W tym czasie wyprodukowała 3.300-ny traktor. Na zdjęciu praca przy 3.301 traktorze. O osiągnięciach i pracy załogi Ursusa piszemy na str. 4-tej.

Nowe osiągnięcia łódzkich włóknarzy

Sukces kolejarzy rzeszowskich. Równocześnie z meldunkami o przedterminowym wykonaniu planów produkcyjnych przez liczne zakłady pracy

Lódź (koresp. wł.). — Dnia 27 października br. zameldowały o wykonaniu rocznego planu produkcyjnego PZPB Nr 16.

Będziemy demaskować wszelkie poczynania podlegaczy wojennych

Drugi dzień obrad Światowego Komitetu Obróńców Pokoju

Podczas przemówienia Lafitte'a weszła na salę delegacja radziecka w osobach: Aleksandra Fadiejewa, Wandy Walskiej, Gagariniej, Erenburga

Ukraina i Białoruś czynią przygotowania do obchodu 10 rocznicy zjednoczenia

MOSKWA (PAP). Republika ukraińska i białoruska czyniły rozległe przygotowania do obchodu 10-lecia zjednoczenia.

DZIS W NUMERZE

A. KUBACKI — W dziesięć dni od zjednoczenia Ukrainy i Białorusi

Wielka operacja rabunkowa, dokonana przez imperializm amerykański na narodach Europy zachodniej pod nazwą „devaluacji” przybrała kształt...

Delegacja ZSRR będzie na o uratowanie życia patriotów

LAKE SUCCESS (PAP) — Jak donosiliśmy, 3-dniowe obrady komisji politycznej ONZ zakończyły się uchwaleniem projektu rezolucji Ekwadoru...

Przed głosowaniem szef delegacji radzieckiej, Wyszyński, oświadczył, że projekt rezolucji Ekwadoru uważa delegacja...

Min. Wyszyński stwierdził następnie, iż delegacja radziecka będzie kontynuowała swą walkę o uratowanie życia patriotów greckich...

Delegat Ukrainy, Nikołukow, podał ostrej krytykę działalności komisji kandydacyjnej, która nie zdołała doprowadzić do porozumienia...

Banda Tito jawnym uczestnikiem prowokacyjnej polityki antyradzieckiej

MOSKWA (PAP) — Dziennik „Izwestia” zamieszcza komentarz o naradzie dyplomatów USA w Londynie...

Dziennik stwierdza, że chociaż narada ta odbyła się przy drzwiach zamkniętych, to jednak do prasy przedostały się pewne szczegóły...

Związek Radziecki domaga się niepodległości dla Erytrei

NOWY JORK (PAP) — Podkomisja ONZ do spraw b. kolonii włoskich omawiała propozycje na temat Erytrei...

Przedstawiciel ZSRR — Artuntian zaproponował, by Erytrea stała się krajem niezależnym po upływie 5 lat...

Dekret amnestyjny Prezydenta Gottwalda

PRAGA (PAP). Czeska Agencja Prasowa CTK donosi: Prezydent Czechosłowacji Gottwald, dnia 29 bm. udzielił amnestii 127 księżom rzymskokatolickim...

FIAPP protestuje przeciw profanacji grobów w Dachau

Wielkie oburzenie wśród opinii postępowej całego świata wywołała wiadomość o profanacji wspólnej mogiły w pobliżu Dachau...

drzewiarze Premiera Iewicza Ministrów, тов. wicz otrzymał odej tej treści: ana przez swych na III Krajowej Leśnych i śwnego RP — rzesza drzew, zjednoczona dowym, przeży elu Premiera nnego popiera ddu Ludowego i Polskiej. codzienną Pracobowiązuje 7-okresie wyko- planu gospo- nianna Pod- ocjalistycznego

Obrazy kobiecego aktywu wiejskiego Dnia 29 bm. rozpoczęła się w Warszawie 2-dniowa Ogólnokrajowa Narada Kobiecego Aktywu Wiejskiego...

Krajowa narada aktywu oświatowego PZPR W dniach 28 i 29 bm. obradowała w Warszawie Krajowa Narada Aktywu Oświatowego PZPR...

Niemiecy działacze kulturalni przybyli do Warszawy W godzinach rannych dnia 29 bm. przybyła do Warszawy na zaproszenie Związku Literatów Polskich delegacja...

Proces SS-manów w Bydgoszczy W 9 dniu procesu przeciwko zbrodniarzom wojennym Hildebrandowi i Hensemu...

W kilku zdaniach SOFIA — Sekretarz Bułgarskiej Partii Komunistycznej Czerwonokłosałowski...

W ASZINGTON — Podano tu oficjalnie do wiadomości, że szef sztabu amerykańskiej floty wojennej admirał Denfeld...

Wiedeń — Prezydium Centrali austriackich zw. zw. przy pomocy głosów większości prawicowej, powołało do wykładów innych wyższych oficerów sztabu...

Wiedeń — 31 października rozpoczęła się obrada dorocznego kongresu CIO, na którym — jak oczekują — dojdzie do ostatecznego rozdzielenia między elementami pravicowymi i lewicowymi...

Wiedeń — Zetęże polskie, b. uczestników ruchu oporu w przyjętej rezolucji zeznają o przyłączeniu do Kongresu Pracy i Jedności Francuzów i Imigrantów...

Od 16 roku życia Hans Gysi należał do rewolucyjnego ruchu robotniczego. Był członkiem Krajowego Kierownictwa Międzynarodówki Kultury Robotniczej...

Po oswobodzeniu Niemiec obłął stanowiącym grupę redakcyjną literackiego czasopisma „Aurba”. Obecnie poświęcił się całkowicie organizacyjnej i ideologicznej kierownictwu Kulturbundu...

Arnold Zweig, znany polityk, pisarz, ur. w 1891 r. w Glogowie na Śląsku. Po skończeniu wyższej szkoły realnej w Katowicach studiował filozofię i ekonomię...

Pierwsze publikacje literackie Arnolda Zweiga ukazały się w 1911 r. W trzy lata później odznaczony został nagrodą Kleista, a w 1923 r. zdobył ogromny sukces międzynarodowy powieścią „Sport o sierżanta Griszew”...

Arnold Zweig brał udział w państwowym Kongresie Pokoju jako jeden z przewodniczących Niemieckiego Komitetu Bojowników o Pokój. Kilka jego powieści ukazało się w przekładzie polskim...

Johannes R. Becher, ur. w 1881 roku w Monachium, działacz rewolucyjnego ruchu robotniczego. W 1933 r. Becher emigrował do Austrii, potem przebywał kolejno w Szwajcarii, Czechosłowacji i Francji...

Był członkiem Centrali austriackich zw. zw. przy pomocy głosów większości prawicowej, powołało do wykładów innych wyższych oficerów sztabu, których stosunki z Ministerstwem Wojny zaostriżyły się na tym samym liście...

Z Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

Kolegium Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy PZPB — 2 w Łodzi urządziło z okazji Miesiąca Przyjaźni Polsko-Radzieckiej estetycznie wykonaną gazetkę ścienną. Przed gazetką wywieszoną na murach fabrycznych gromadzą się robotnicy zakładu i przechodnie, czytając ciekawe artykuły opracowane przez robotników PZPB - 2

We wspólnym interesie

Pismo tow. tow. Piecka i Grotewohla w odpowiedzi na pismo tow. Bolesława Bieruta, witaające powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, raz jeszcze formułuje podstawowe zasady, na których nowe, demokratyczne Niemcy pragną oprzeć swe stosunki z Polską Ludową.

Przywódca Socjalistycznej Partii Jedności, zajmujący zarazem najwyższe stanowiska państwowe w nowej Republice Niemieckiej, stwierdzają, że fundamentem Republiki jest wola utrzymania pokoju i przyjaźni ze wszystkimi narodami świata, a przede wszystkim z Związkiem Radzieckim, Polską i innymi krajami demokracji ludowej.

Konsekwencją tego stanowiska jest dążenie do ukształtowania stosunków polsko-nemieckich na podstawie wzajemnej przyjaźni i dobrego sąsiedztwa. Demokracja niemiecka, której awangardę stanowi Partia Jedności Socjalistycznej, wkrocza na tę drogę z otwartą przybycią i szczerością, w której nie ma miejsca na żadne niedopowiedzenia. Demokracja niemiecka jasno i niedwuznacznie stwierdza, że świadoma jest wielkiej winy, która ciąży na narodzie niemieckim wskutek zbrodni, popełnionych przez zbirów hitlerowskich w stosunku do narodu polskiego. Równocześnie zaś twórcy nowej Republiki podkreślają, że nie dopuści ona, aby ta fatalna i tragiczna przeszłość powtórzyła się kiedykolwiek.

Toteż Socjalistyczna Partia Jedności konsekwentnie uważa obecną granicę na Odrze i Nysie za granicę pokoju i traktuje każdego, kto występuje z żądaniem rewizji tej granicy jako podżegacza wojennego i wroga obu narodów — polskiego i niemieckiego.

Ta jasna, szczerza i pozbawiona wszelkich niedomówień postawa obozu demokracji niemieckiej z Socjalistyczną Partią Jedności na czele jest świadectwem jej bezkompromisowości w walce z nacjonalizmem i szowinizmem niemieckim, który znalazł dziś przytulne schronienie w zachodnich strefach

Niemiec, gdzie podsycają go anglosascy imperialiści. Walka z nastrojami odwetuymi w społeczeństwie niemieckim leży jednak w interesie demokracji niemieckiej i Polski Ludowej. Walka ta zaś jest równocześnie walką o pokój światowy przeciwko podżegaczom wojennym. Dlatego powstanie Demokratycznej Republiki Niemieckiej wzmocni obóz pokoju, skupiony wokół Związku Radzieckiego i stanowi poważny cios w obóz imperializmu i wojny.

Granica na Odrze i Nysie stała się obiektem zacieklej kampanii odwetowej nacjonalizmu i neo-faszystów niemieckich. Dział na straży tej granicy stoi już nie tylko naród polski i dotychczasowe sily obozu pokoju ze Związkiem Radzieckim na czele. Dział na straży tej granicy stoi również Niemiecka Republika Demokratyczna, która w każdym wystąpieniu przeciwko obecnej granicy polsko-nemieckiej upatruje akt wrogi wobec narodu niemieckiego. Dzięki temu, po obu stronach granicy Odry i Nysy panuje jednolita wola jej utrzymania i zabezpieczenia.

Demokracja niemiecka znajduje się w obliczu trudnych zadań. Polityka okupantów zachodnich zmierzająca do utrwalenia podziału Niemiec i przekształcenia ich zachodnich terytoriów w odciecnie swej imperialistycznej polityki. Młoda Republika Niemiecka wypisala na swych sztandarach hasło walki o zjednoczone, demokratyczne i pokojowe Niemcy. W tej walce demokracja niemiecka może liczyć na poparcie i solidarność całego obozu pokoju, wszystkich postępowych i demokratycznych sil na całym świecie. Tow. Bierut w piśmie swym z dn. 14 października stwierdził, że w tej walce demokracja niemiecka „znajdzie poparcie i solidarność polskiej klasy robotniczej i ludu polskiego”.

Naród polski patrzy na Niemiecką Republikę Demokratyczną zupełnie innymi oczyma, niż na dawne Niemcy. Niemiecka Republika Demokratyczna jest bowiem naszym sojusznikiem w walce o pokój i postęp.

Dziesięć lat temu, 1 listopada 1939 roku Rada Najwyższa ZSRR powzięła uchwałę, w której przychyliła się do prosby Zgromadzenia Narodowego Zachodniej Ukrainy w sprawie przyłączenia tej ziemi do Zw. Radzieckiego. Na mocy uchwały Rady Najwyższej dnia 2 listopada tegoż roku powziętej na życzenie Zgromadzenia Narodowego Zachodniej Białorusi również i te ziemie weszły w skład Związku Radzieckiego. Rozpoczął się nowy okres w życiu milionów Ukraińców i Białorusinów, żyjących przed tym w warunkach narodowego i klasowego ucisku.

Rządy Polski międzywojennej, będące w ręku polskich i zagranicznych kapitalistów i obszarników narzędziem eksploatacji polskich mas ludowych, prowadziły wobec ludności ukraińskiej i białoruskiej w Polsce politykę szczególnie bezwzględnego ucisku narodowego i klasowego.

W wielkich majątkach obszarniczych na tzw. „kresach wschodnich” chłop ukraiński i białoruski zmuszeni byli za pół darmo pracować na swych panów. Rozwój gospodarczy tych ziem był sztucznie hamowany, gdyż rządy przedwojenne traktowały je jak kolonię.

Ukraińcy i Białorusini zamieszkujący te ziemie traktowani byli jako obywateli drugiej klasy, stosowano wobec nich politykę najbardziej ucisku narodowego, politykę wyznaczenia. Dzieci ukraińskie i białoruskie pozbawione były możliwości uczenia się w ojczystym języku. 6 milionów Ukraińców, nie mówiąc już o Białorusinach, nie miało ani jednej wyższej uczelni z ukraińskim językiem wykładowym. Rząd starał się wszelkimi środkami nie dopuścić do wzrostu inteligencji ukraińskiej i białoruskiej i dlatego już na stopniu szkoły średniej robotno niezwykle utrudnienia przy przyjmowaniu młodzieży narodowości ukraińskiej i białoruskiej.

Ludność pracująca Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi, robotnicy i chłopci zmuszeni byli toczyć ciężką walkę w obronie swych praw, walkę przeciw uciskowi klasowemu i narodowemu. Masowy terror, więzienia, Beza, ekspedycje karne granatowej i góledzinowej policji, sądy doraźne, podpalaenie wsi, szczucie nacjonalistyczne i podszycanie waśni narodowych między Polakami a Ukraińcami

takie były metody, przy pomocy których burżuazja polska starała się stłumić walkę narodową - wyzwolenczą mas pracujących Białorusi i Ukrainy Zachodniej.

W tym samym czasie obrzyła wiekszość narodu ukraińskiego i białoruskiego, wyzwolona przy pomocy narodu rosyjskiego spod jarzma caratu, spod panowania obszarników i kapitalistów, wstąpiła dzięki zwycięstwu władzy radzieckiej, w okres nowego rozwoju. W ramach Zw. Radzieckiego powstały i rozwijały się socjalistyczne państwa: Białoruska Socjalistyczna Republika Radziecka i Ukraina Socjalistyczna Republika Radziecka. Obie te republiki rozwijały się gospodarczo i kulturalnie, podnosiły się nienastannie dobrobyt mas pracujących.

Toteż jest rzeczą zrozumiałą, że ludność pracująca zachodnich ziem Ukrainy, Bukowiny i Zakarpacia, jak również zachodniej Białorusi, jeżdżąc pod uciskiem polskich obszarników i kapitalistów, łącząc swoją walkę narodową - wyzwolenczą z dążeniem do zjednoczenia się ze swymi braćmi ze wschodu w ukraińskim i białoruskim państwie radzieckim.

W swej walce z wyższymi i w swej walce narodowo-wyzwolenczej robotnicy i chłopci Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi znajdowali oparcie w polskim ruchu rewolucyjnym i w KPP, która stała na stanowisku samostanowienia narodów i pogłębiała wśród polskich mas ludowych świadomość, że nie może być wolnym narodem, uciskający inne narody.

Rok 1939 był rokiem przełomowym dla ludności Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi. Ziściły się marzenia całego pokolenia bojowników, walczących o narodowe i społeczne wyzwolenie tych ziem, o zjednoczenie się całego narodu ukraińskiego i białoruskiego w jednym socjalistycznym państwie radzieckim. Armia Radziecka powstrzymując pochód wojsk hitlerowskich na linię Bugu, stworzyła równocześnie warunki, w których lud pracujący Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi mógł zrzuć jarzmo klasowego i narodowego ucisku i stać się gospodarzem na swej ziemi. Spełniły się także dążenia tego ludu do zjednoczenia z braćmi tej samej narodowości po drugiej stronie granicy.

A. Kubacki

Ziemie Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi po wejściu w skład USRR i BSRR, włączyły się w ogólny nurt socjalistycznego budownictwa ZSRR. Przed nimi otworzyły się nowe, wspaniałe perspektywy rozwoju.

Najazd hitlerowski powstrzymał chwilowo ten rozwój. Faszysti obracali w ruinę i zgłiszczali miasta i wsie, topili we krwi masy pracujące, ogrobiałi ludność i ogrobiałi kraj. Ale gdy tylko okupant został przepędzony, podjęta została szybko budowa nowego życia na tych ziemiach.

Ludność zachodnich obwodów Ukrainy i Białorusi Radzieckiej podobnie jak cały naród ukraiński i białoruski, weszła na drogę wszechstronnego i nieskrepowanego rozwoju swej kultury narodowej pod względem formy i socjalistycznej treści. I tak, gdy w roku 1939 tylko 5 procent dzieci ukraińskich pobierało naukę w ojczystym języku, dziś nie ma dziecka ukraińskiego, które by było pozbawione tego prawa. Podczas, gdy przed wojną na terenie samej tylko Zachodniej Ukrainy było 1 i pół miliona dzieci poza szkołę, dziś 7.688 szkół zapewnia całokształt nauki. Czynnymi tu jest 109 średnich szkół technicznych, 22 wyższe uczelnie i 3 uniwersytety.

Olbryznie postępy osiągnięto na froncie walki z analfabetyzmem, który obejmował większą część ludności ukraińskiej i białoruskiej. W zachodnich obwodach Ukrainy np. ponad milion dorosłych ludzi przestało być analfabetami. W podnoszeniu kultury i oświaty wielką rolę odgrywała sieć bibliotek, klubów wiejskich, rejonowych domów kultury, kin, teatrów itd.

Podobnie przedstawiają się postępy w upowszechnieniu oświaty i podnoszeniu kultury na terenie zachodnich obwodów Białorusi Radzieckiej. W takim np. obwodzie Mołodeczno, w ciągu trzech lat po wojnie 50.000 chłopów-analfabeta nauczyło się czytać i pisać.

Minęły czasy gospodarczego upośledzenia tych ziem. W samych tylko zachodnich obwodach Ukrainy zbudowano po wojnie 2.500 średnich i większych zakładów przemysłowych.

wych. Powstały tu nowe gałęzie przemysłu: budowy maszyn, tekstylny, elektrotechniczny i inne.

Rolnictwo wchodzi w szybkim tempie na tory gospodarki socjalistycznej. Na Wolyńiu np. 95 proc. mało i średniololnych indywidualnych gospodarstw chłopskich zgłosiło akces do kolchozów i włączyło się do systemu socjalistycznej gospodarki na wsi. Kolchozy pomagają w wielkich pracach przy osuszaniu bagien.

Te szybkie przeobrażenia na wsi stały się możliwe dzięki pomocy państwa, które posiadając rozwobudowany przemysł było w stanie rzucić na wieś wielką ilość maszyn rolniczych, traktorów itp.

Podaliśmy tylko parę przykładów, ilustrujących wielkie przemiany dokonujące się w zachodnich obwodach Ukrainy i Białorusi, na ziemi, która przez wieki całe żyła w stanie

zacołania, w warunkach narodowego i klasowego ucisku. Dziś lud tej ziemi wyprostował plecy i szybkimi krokami zmierza ku lepszej przyszłości.

Zmiany jakie zaszły w wyniku ostatniej wojny, zjednoczenie ziem ukraińskich i białoruskich w ramach narodowych republik radzieckich, otworzyły między tymi narodami a Polską, w której rządzi teraz lud pracujący, nową erę wzajemnych stosunków, erę przyjaźni, braterstwa i najbliższej współpracy.

W dziesiątą rocznicę historycznej uchwały Rady Najwyższej ZSRR naród polski żyjący narodowi ukraińskiemu i białoruskiemu dalszych jeszcze wspanialszych sukcesów na ich drodze do komunizmu, drodze, po której zmierzają wraz z całym Związkiem Radzieckim pod przewodnictwem WKP(b) i Wielkiego Stalina.

Zakłady elektromechaniczne imienia Kirowa

Fragment wielkiej hali nowooczesnych zakładów elektromechanicznych im. Kirowa w Minsku

Marksizm-leninizm uczy, że bez uporczywej i stanowczej walki z oportunistami niemożliwe jest zwycięstwo klasy robotniczej nad burżuazją. Budując rewolucyjną partię marksistowską w Rosji, Lenin i Stalin toczyli bezlitosną walkę ze wszystkimi wrogami we wnętrzu ruchu robotniczego i nigdy nie wkraczali na drogę ugody z oportunistami w łonie Partii. Lenin i Stalin stworzyli partię bolszewicką różniącą się z Gruntu od partii socjaldemokratycznych II Międzynarodówki, partię nowego typu, nieprzejednaną wobec oportunistów, rewolucyjną wobec burżuazji. Oczyszczona od oportunistów, partia Lenina-Stalina poprowadziła klasę robotniczą Kraju Rad do wielkich zwycięstw — do obalenia kapitalizmu, do wprowadzenia dyktatury proletariatu, do zbudowania społeczeństwa socjalistycznego.

Nieprzejednana postawa wobec oportunistów stanowiła jedną z najświetniejszych tradycji klasy robotniczej Związku Radzieckiego. Na podstawie bogatego doświadczenia bolszewików partia komunistyczna całego świata uczy się, jak nale ży prowadzić konsekwentną i nieprzejednaną walkę z oportunistami. Lenin i Stalin widzieli zawsze w oportunistach poważne niebezpieczeństwo dla ruchu robotniczego. Prowadzili oni zawsze bezlitosną walkę z oportunistami — agenturą bur

żuazji w ruchu robotniczym — odsonili jego klasową istotę, wskazali klasie robotniczej drogę i metody walki z oportunistami. Lenin i Stalin stwierdzili, że prawem rozwoju ruchu robotniczego i partii robotniczych jest walka przeciw oportunistom. „Wzrost ruchu robotniczego” — wskazywał Lenin — nieuchronnie wciąga w poczet jego zwolenników pewną ilość elementów drobnomieszczańskich, znajdujących się w jarzmie ideologii burżuazyjnej, elementów, które wyzwalaają się z trudem spod wpływu tej ideologii i ustawnie znowu polek popadają. Rewolucji socjalnej proletariatu nie można sobie nawet wyobrazić bez tej walki, bez jasnego, za pomocą jego zwolenników socjalistycznej „góry” i socjalistycznej „żyrondy” przed tą rewolucją, — bez całkowitego zerwania nowej sily historycznej — proletariackiej rewolucyjnych elementów z oportunistycznymi, drobnomieszczańskimi podcaz tej rewolucji.”

Uogólniając historyczne doświadczenia partii bolszewickiej Stalin uczył, że WKP(b) rosła, wzmacniała się i rozwijała, przewyższającą sprzezo-

śel wewnątrzpartyjne drogą walki. Takie jest prawo rozwoju partii komunistycznych. Jest to prawo „rozwoju wszystkich większych partii, niezależnie od tego, czy mowa o partii proletariackiej ZSRR, czy też o partiach proletariackich na Zachodzie.” (Stalin).

Lenin i Stalin dali wyczerpującą marksistowską analizę przyczyn powstania oportunistów w warunkach społeczeństwa kapitalistycznego, w warunkach walki klasowej w epoce imperializmu. Nacisk burżuazji i ideologii burżuazyjnej na klasę robotniczą i jej partię — oto pierwsze źródło oportunistów. Proletariat nie jest izolowany od społeczeństwa burżuazyjnego. Stanowi on część społeczeństwa zwaną tysiącnyimi warstwami. Proletariat odczuwa nieustannie nacisk burżuazji, której ideami przepojone jest życie społeczne. Burżuazja, jako klasa panująca dysponuje licznymi środkami szerczenia swych wpływów ideowych i usiłuje zaszczyć robotnikom swą ideologię. Wpływ burżuazji, jej naciskowi ulegają najmniej odporne warstwy proletariatu, a więc i partii robotniczej. W ten sposób

te stanowią najbardziej podatny grunt dla niezamaskowanego reformizmu i oportunistów. Oportunizm jest ściśle związany z imperializmem. „Imperializm, — uczy Lenin — to przeddzień społecznej rewolucji proletariatu. Zastraszona wzrostem i rozmachem ruchu robotniczego, przeczucując swą zagładę, burżuazja wszelkimi siłami stara się zdemoralizować i osłabić rewolucyjny proletariat. Burżuazja upatruje swą główną bazę społeczną w oportunistach, którzy negują walkę klasową, głoszą współpracę klas, nawołując do wyzroczenia się rewolucji socjalistycznej i dyktatury proletariatu, zastępując ją internacjonalizmem proletariackim nacjonalizmem burżuazyjnym, torując drogę faszystowemu. Burżuazja popiera ze wszelkimi oporunistami, gdyż są oni „lepszymi obrońcami burżuazji niż sami burżuazyści.”

Grabież potwornie kolonię i bezlitosnie wysysując pod niższym, rozbił go na całej linii — oto najważniejsze zadanie partii komunistycznych, które organizują walkę mas ludowych przeciwko imperializmowi. Burżuazja imperialistyczna, walczyąc z tymi siłami, które organizują walkę mas ludowych przeciwko imperializmowi.

Lenin i Stalin o źródłach oportunistów w ruchu robotniczym

Prof. M. Wolin

wiekiej w warunkach radzieckich. Zwycięstwa socjalizmu w ZSRR zastraszaly walkę klasową, potęgowały opór resztek klas wyzyskiwawczy. Wszelkie odchylenia od leninowskiej linii, które istniały w partii bolszewickiej były według oceny Stalina odzwierciedleniem oporu ginących klas wyzyskiwawczy.

Towarzysz Stalin wykazał, że odchylenie rekrutowa się z warstw nieproletariackich, z elementów odzwierciedlających nacisk żywienia drobnomieszczańskie na partię. Część wychodźców a innych partii; ludzie o tendencjach trockistowskich; niedobitki dawnych frakcji; biurokratyzujący się i zbiorokratyzowani członkowie partii w aparacie państwowym, gospodarczym, spółdzielczym i związkowym, łączący się z jawnie burżuazyjnymi elementami w tych aparatach; członkowie partii w organizacjach wiejskich, zrastający się z kulturalnym — oto elementy białe, wypracielami odchylenia od linii leninowskiej.

Oto dlaczego — powiedział Stalin w 1930 r. — „nie moż na rozwinąć prawdziwej walki z wrogami klasowymi, mając w zapleczu ich odzwierciedlenie w Partii, pozostawiając w zapleczu ludzi, którzy nie wierzą w naszą sprawę i wszelkimi sposobami usiłują zahamować nasz marsz naprzód.”

Bezlitosna walka przeciwko odchyleniom oportunistycznym i rozgromienie ich na całej linii (Dalszy ciąg na str. 4)

31 października br. rozpocznie się „Tydzień Iwana Pawłowa“

Świat naukowy obchodzi w br. setną rocznicę urodzin wielkiego uczonego rosyjskiego, twórcy materialistycznej psychologii Iwana Pawłowa...

Inicjatywę PZPR, działającej głównie przez Kolo Przyrodników Marksistów...

W ramach „Tygodnia Pawłowa“ odbędzie się dnia 3 listopada br. publiczne uroczyste posiedzenie Kola Przyrodników Marksistów...

Osiągnięcia matematyki radzieckiej

28 bm. w siedzibie Towarzystwa Naukowego Warszawskiego odbyło się staraniem Państwowego Instytutu Matematycznego i Polskiego Towarzystwa Matematycznego...

Chłopi polscy uczą się na doświadczeniach radzieckich

Rada Naukowa przy Ministerstwie Rolnictwa i Ref. Rolnych oraz Wydział Rolnictwa Państwowego Instytutu Rolniczego...

Lenin i Stalin o źródłach oportunistów w ruchu robotniczym

stali się szpiegami, szkodnikami, mordercami, dywersantami, zdrajcami ojczyzny. Lenin i Stalin zawsze nawoływali bolszewików do czujności. Partia jest twierdzą, której podwoje otwierają się tylko dla ludzi godnych i sprawdzonej. Ta teza stalinowska stała się najważniejszą zasadą organizacyjną bolszewizmu.

TRAKTOR Nr 3301

Wielki dzień zakładów „Ursus“

(OD SPECJALNEGO WYŚLANNIKA „TRYBUNY LUDU“)

Zakłady mechaniczne „Ursus“ pod Warszawą, mimo kompletnego zdewastowania i częściowego zburzenia budynków (ok. 30 proc.)...

W styczniu 1946 r. zapadła decyzja, rozstrzygająca o przyszłości „Ursusa“.

Władysław Kotuszewski, brygadista odlewni odznaczony orderem „Sztandar Pracy“

Odznaczony orderem „Sztandar Pracy“ kierownik modelarni, tow. Bazyli Zujev...

W dniu 28 bm. w CRZZ odbyła się konferencja poświęcona sprawie współzawodnictwa pracy.

Młodzież górnicza walczy o przekroczenie planów

W walce o wykonanie planów produkcyjnych czynny udział bierze m. in. młodzież górnicza, osiągając poważne przekroczenia norm wydajności.

Pomnik żołnierzy radzieckich odsłonięto w Zebrzydowicach

W „Miesiącu Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej“ odsłonięto w Zebrzydowicach, będących ostatnią stacją na granicy polsko-czechosłowackiej, pomnik ku czci żołnierzy radzieckich...

Rekord Elektrowni Łódzkiej

Elektrownia Łódzka pobili w ostatnich czasach swój rekord produkcji, osiągając ponad milion kWh w ciągu jednej doby.

Naukowcy pomagają racjonalizatorom

Przy Katedrze Architektury Politechniki Gdańskiej otwarto w dniu 27 bm. poradnię dla robotników racjonalizatorów przemysłu budowlanego.

bański, który usprawnił pracę na wytaczarkach. Piękne wyniki osiągnął „Ursus“ dzięki współzawodnictwu pracy.

Zasada „coraz więcej i coraz lepiej“ została w „Ursusie“ wprowadzona w życie już od 1 maja 1947 r.

Organizacja partyjna „Ursusa“ od pierwszej chwili wskażywała załozę na źródło sukcesów produkcyjnych i możliwości podwyższenia zarobków.

Partia kierowała pracą Organizacja partyjna w „Ursusie“ liczy 1.060 członków.

Nowe powiatowe władze związkowe w woj. łódzkim i krakowskim

1.422 delegatów, reprezentujących 151 tysięcy związkowców woj. łódzkiego wybrało na zjazdach powiatowych w ciągu września i października br. nowe Powiatowe Rady Zw. Zaw. i przedstawiciele na Zjazd Okręgowy.

Rzemieślnicy łódzcy tworzą wzorowe spółdzielnie pracy

Coraz więcej rzemieślników łódzkich zgłasza gotowość przekształcenia swych warsztatów w spółdzielnie pracy.

Rowery reparacyjne na raty

Ministerstwo Przemysłu Ciepłego zaakceptowało prośbę „Motocyklistów“ w sprawie sprzedaży ratyrowej rowerów reparacyjnych.

Z KRAJU W KILKU WERSZACH

WYROZNIENIE PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH W DOKP w Lublinie przyznano premie pieniężne 28 pracownikom i robotnikom.

KENNETH SPENCER NA WYBRZEŻU

Kenneth Spencer wystąpił w 241. Państwowym Teatrze „Wybrzeże“ z koncertem dla świata pracy.

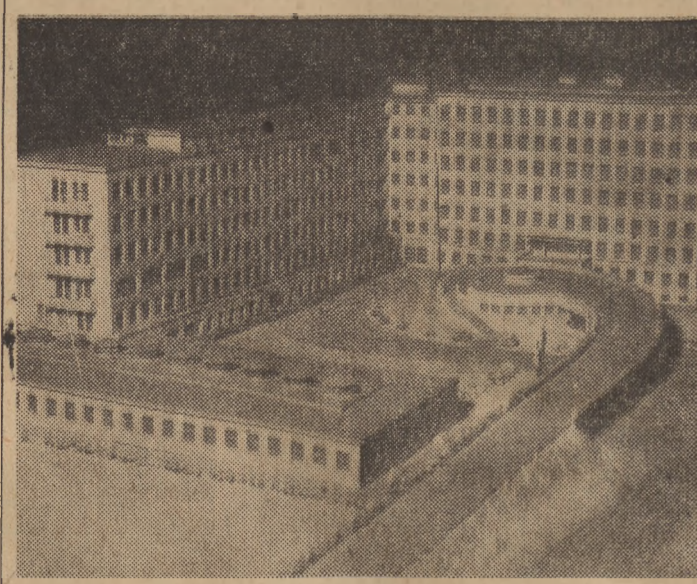
WYKONANIE WADZE 420 KG

W tymczasu Centrali Mięsoj. Nr 3 w Nowym Dworze koło Pęcłina wykonano wadze, który waży 420 kg.

WZIEKSZONA PODAŻ ZYWCA

Wzrostła stała żywność podaż żywności w tym czasie, w którym wykonano w woj. olsztyńskim na 7 dni przed terminem Centrali Mięsoj. w Olsztynie wykonano również roczny plan oszczędnościowy.

Warszawa przyszłości

Makieta wielkiego Szpitala Ogólnego, który zostanie zbudowany przy ul. Wołoskiej.

Drugi dzień obrad III zjazdu Zw. Zaw. Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego

W drugim dniu III Krajowego Zjazdu Zw. Zaw. Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego na obrady przybył przewodniczący CRZZ tow. A. Zawadzki.

W toku obrad przewodniczący Zarządu Głównego ZZPL i PD — Kalinowski złożył sprawozdanie z działalności Związku na przestrzeni ostatnich dwóch lat.

Liczba członków Związku wzrosła z 87 tys. (w 1947 r.) do przeszło 160 tys. Dużo uwagi poświęcił Związek pogłębieniu sojuszu robotniczo-chłopskiego, organizując 253 wyjazdy ekip robotniczych do ośrodków maszynowych.

Nowe powiatowe władze związkowe w woj. łódzkim i krakowskim

1.422 delegatów, reprezentujących 151 tysięcy związkowców woj. łódzkiego wybrało na zjazdach powiatowych w ciągu września i października br. nowe Powiatowe Rady Zw. Zaw. i przedstawiciele na Zjazd Okręgowy.

Rzemieślnicy łódzcy tworzą wzorowe spółdzielnie pracy

Coraz więcej rzemieślników łódzkich zgłasza gotowość przekształcenia swych warsztatów w spółdzielnie pracy.

Rowery reparacyjne na raty

Ministerstwo Przemysłu Ciepłego zaakceptowało prośbę „Motocyklistów“ w sprawie sprzedaży ratyrowej rowerów reparacyjnych.

Z KRAJU W KILKU WERSZACH

WYROZNIENIE PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH W DOKP w Lublinie przyznano premie pieniężne 28 pracownikom i robotnikom.

KENNETH SPENCER NA WYBRZEŻU

Kenneth Spencer wystąpił w 241. Państwowym Teatrze „Wybrzeże“ z koncertem dla świata pracy.

WYKONANIE WADZE 420 KG

W tymczasu Centrali Mięsoj. Nr 3 w Nowym Dworze koło Pęcłina wykonano wadze, który waży 420 kg.

Pomoc finansowa PZUW

na walkę z pożarami

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych upłynnił już znaczną część funduszy przeznaczonych na walkę z pożarami.

Globalna suma funduszy przeznaczonych na ten cel w br. wynosi 1.101.389 tys. zł. Na kupno i remont sprzętu pożarniczego oraz odbudowę i remonty remont strażackich wydatkowano m. in. w woj. warszawskim 11.608 tys. zł., poznańskim - 7.304 tys. zł., kieleckim - 6.155 tys. zł. i Łódzkiem - 6.556 tys. zł.

Na cele organizacyjne i szkoleniowe PZUW przeznaczył ogółem 102,1 tys. zł. wojewódzkiej organizacji Zw. Straży Pożarnych i 51.750 tys. zł. Zarządowi Głównemu Zw. Zawodowych Straży Pożarnych.

Ogółem, do dnia 15 bm. z pomocy PZUW skorzystało 960 zawodowych i ochotniczych straży pożarnych.

W roku bieżącym dla służby przeciwpożarnej zakupiono m. in. 196 samochodów pożarniczych, 134 motopompy i około 16 tys. węzłów tłoczonych. Ponadto zakupiono 250 motopomp z kompletnym wyposażeniem.

Dla usprawnienia walki z pożarami, przodujące strażę pożarną i gminne oraz gromadnicke komisje przeciwpożarowe otrzymują pod koniec br. specjalne premie.

6.350 grup producentów w woj. krakowskim

W woj. krakowskim zorganizowano do 20 bm. 6.350 grup producentów i hodowców (230 proc. planu), zrzeszających obecnie ponad 120 tys. osób. We długoterminowych danych z terenu 8 powiatów, kierownikami 172 grup są kobiety.

W powiatach tych członkami grup jest ponad 5 tys. kobiet wiejskich.

Zywa działalność przejawiają grupy producentów i hodowców trzody chlewnej, które współpracują z gminnymi spółdzielniami na odciśnięcie skrajności. Produkują w tym zakresie grupy z pow. nowotarskiego.

Duży nacisk kładzie obecnie ZSCh na dalsze uaktywnienie grup i zapewnienie im pomocy fachowej. W najbliższym czasie kierownikami grup przejdą przeszkoleni a specjalnie zorganizowanych w celu kursach. M. in. z wzor. wydajniejszą pomocą przechodzą grupom pracownicy państwowej administracji rolnej.

Bułgarski winogrona dla stołków i szpitali

W ostatnich dniach PCW w Rzeszowie otrzymała transport winogron bułgarskich. Owoce te zostały częściowo rozdane dla stołków, szpitali, przedszkoli, sklepy PCW i IS.

Spłeczeństwo polskie pozuje osiągnięcia kraju Zwiąskiego Socjalizmu

"Miesiące Pobjenia Przyjajni Polsko-Radziekiej" wydatnie przyczyniły się do bliższego poznania społeczeństwa polskiego z życia i osiągnięciami Związku Radzieckiego.

W obchodzie "Miesiąca Pobjenia Przyjajni Polsko-Radziekiej" na terenie woj. łódzkiego odbyło się spotkanie z udziałem 600 czytelników o tematyce radzieckiej i organizacyjnych organizacji radzieckich. Młodzież była we wszystkich wiekach i płciach TPPR.

W Bydgoszczy wstąpiło w ciągu ostatnich dni 200 kół Towarzystwa Państwa Polsko-Radzieckiego. Owe kółka powstają również na terenie województwa.

Mechanicy specjalnie dwójka samochodowa

Dobre rozwija się Spółdzielnia Pracy Młózków Samochodowych w miejscowości Łęka Opatowska. W woj. śląskim wystąpiła do produkcji specjalny sprzęt tu motoryzacji którego brak odczuwają w tym wszystkim samorządowi i uspołeczniony aparat oży.

Obok istniejącego kilkadziesiąt lat warsztatu w miejscowości Łęka Opatowska w tymże warsztacie, w których rozpoczyna się produkcja nadwozi samochodowych.

Jasniej, czysciej i wygodniej

Dotacja Rady Państwa została celowo wykorzystana

W połowie br. Warszawa otrzymała 250 mln. zł z specjalnej dotacji Rady Państwa na polepszenie warunków bytu klasy robotniczej w najbardziej zaniedbanych dzielnicach. Suma ta została już prawie całkowicie wykorzystana. Dzięki udziałowi czynnika społecznego wiele prac ziemnych zostało wykonanych sposobem gospodarczym. Pozwoliło to uzyskać znaczne oszczędności i co za tym idzie - zwiększyć zakres prac.

Na ogólną liczbę 200 tys. mieszkańców stolicy pozabawiono urzędów wodociągowo-kanalizacyjnych - 135 tys. ludności mieszkała na Pradze.

W hierarchii potrzeb miasta usunięciu tej bolączki stoi na pierwszym miejscu. Połowę więc dotacji Rady Państwa - 125 mln. zł przeznaczono na ten cel.

W rezultacie 61 nieruchomości zamieszkałych prawie wyłącznie przez świat pracy (ponad 6 tys. osób) zostało już włączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej. Nieruchomości te położone są przeważnie przy ul. Kawęczyńskiej, Strzeleckiej, Waszyngtona, Szwedzkiej, Środkowej.

Znakają bezdroża

Jednocześnie ok. 60 ulic, po zbawionych nawierzchni, chodników lub mających zniszczone odcinki, przy których znajdują się ważne dla ludności instytucje zaklasyfikowano do naprawy.

Większość robót już wykonano. Po niedostępnych w okresie roztopów takich ulicach jak Kordeckiego, Chopickiego, Dobroja, Lubelskiej, Grottgera, Dolnej, Przybyszewskiego można już przejść bez obawy wpadnięcia po kostki w błoto. Poważnie zaawansowane są prace drogowe przy ulicach Grenadierów, Omolewskiej i wielu innych.

Jasno na ulicach

Na ciemnym do niedawna Targówku plonie 71 nowych gazowych latarni ulicznych. Dalsze 203 lampy zainstalowały ekipy gazowni na ulicach Pragi. Aby je jednak zaświecić trzeba było odbudować około 8 km sieci głównej i tzw. do pływów do lamp. Pozwoliło to jednocześnie doprowadzić gaz do wielu mieszkań robotniczych.

Jednocześnie ekipy elektrowni z kredytów Rady Państwa założyły ok. 13 km linii elektrycznej, zapaliły 368 latarni ulicznych, przyłączyły do sieci 154 domy.

W Poznaniu, przy szalenie wypełnionej sali kina „Muza”, odbył się pokaz doskonałego filmu produkcji radzieckiej „Sąd honorowy”, zakończony publiczną dyskusją.

W Szczecinie uruchomiono liczne wystawy książki radzieckiej. Centralna Biblioteka Pedagogiczna przy Kuratorium Szkolnym zorganizowała wystawę książki w języku polskim i rosyjskim z zakresu pedagogiki, literatury pięknej, polskich i radzieckich czasopism młodzieżowych i dziecięcych, książek mieszkaniowych i pszczelarstwa oraz dział podręczników szkolnych.

W Warszawie, w dziedzinie racjonalizacji pracy i wynalazczości przodują robotnicy i pracownicy budowlani, którzy zgłosili w br. 227 pomysłów usprawnień i wynalazków. Za stosowanie 143 spośród tych pomysłów dało ogółem, w stosunku rocznym, ponad 200 mln. zł oszczędności.

Największą ilość usprawnień zastosowano w przedsiębiorstwie „Beton-stal”, bo aż 68. Pozwoliło to przedsiębiorstwu zaoszczędzić około 27 mln. zł.

W warszawskim przedsiębiorstwie PPB zgłoszono 32 pomysły. Zastosowanie ich dało zjednoczeniu 110 mln. zł oszczędności.

Na Pradze też, pozabawionej prawie całkowicie zieleni powstają nowe zieleńce i skwery kosztem ok. 13 mln. zł. Wyrastają one m. in. przy ul. Marcinkowskiego, Stalowej, Pl. Szembeka, Podskarbińskiej.

Władze Miejskie powinny tu dobrać wszelkich starań, aby przedsiębiorstwo to ciągle jeszcze cierpieć na brak energii - przyspieszyło tempo robót.

Różnie zakres robót

Podkreślić należy, że dzięki dobrej organizacji pracy oraz pomocy czynnika społecznego udało się uzyskać znaczne oszczędności. I tak Dyrekcja Wo-

Trzy dni zamiast 3 tygodni

Pracująca na budowie osiedla Muranów (PPB-BOR) ekipa pracująca w „Borcie”, została w dniu 23 bm. poważnie uszkodzona. Pękł w niej wał napędowy o przekroju 100 mm i długości 1400 mm.

Kierownictwo budowy liczyło się z tym, że naprawa kółki potrwa czas dłuższy - co najmniej 3 tygodnie. Ale już kilka godzin po wypadku, kierownik warsztatów mechanicznych ob. Łykowski, zdobył z wielkim trudem potrzebny do naprawy materiał (stal chromoniklowa).

Tokarze ob. Stemplak i Kotowski, oraz mechanicy: Woźniak i Pawlak, postanowili pracować po kilkanaście godzin dziennie, aby ekipę uruchomić jak najszybciej. W ten sposób naprawę maszyny wykonano w ciągu 3 dni, zamiast w ciągu 3 tygodni.

Ofiarą czyn robotników sążniowego na szczególne podkreślenie. (w. b.)

Kara śmierci dla zdrajcy narodu

Sąd Apelacyjny w Warszawie rozprawył sprawę b. granatowego policjanta Władysława Królki.

Przewód sądowy wykazał, że oskarżony Królik dopuścił się 12 mordów na ukrywających się radzieckich jeńcach wojskowych oraz na obywatelach polskich, ściganych przez władzę okupacyjną za przynależność do podziemnego ruchu oporu. Ponadto udowodniono, że w szeregu wypadków osk. Królik spowodował wydanie w ręce niemieckie ukrywających się działaczy politycznych, którzy zostali aresztowani i zmarli w obozach koncentracyjnych.

Sąd apelacyjny skazał oskarżonego Królka na karę śmierci.

Więcej ryb dla Warszawy

Jak informuje Centrala Rybna w Warszawie, w przyszłym miesiącu spodziewane są znacznie większe dostawy karpia dla stolicy niż w miesiącu bieżącym.

Ponieważ listopad to okres szermowania na morzu, dostawy ryb morskiej w tym miesiącu będą prawdopodobnie mniejsze niż w październiku.

Daje się zauważyć stały wzrost popytu na konserwy rybne. Warszawa otrzymuje dostateczne ilości tego towaru i skłeny spółdzielcze i państwowe są dobrze zaopatrzone w różne gatunki konserw rybnych.

90 tys. ludzi pracy skorzystało z polskich uzdrowisk w br.

Naczelna Dyrekcja Uzdrowisk polskich podsumowała wyniki swojej działalności w pierwszym półroczu br.

Z uzdrowisk w Polsce skorzystało w sprawozdawczym okresie 99.273 kuracjuszy i 29.462 wczasowiczy. Skład socjalny kuracjuszy przedstawiał się następująco: pracownicy fizyczny - 43,2 proc., umysłowi - 39,2 proc., ludność wiejska - 6,6 proc., emeryci i korzystający z opieki społecznej - 1,7 proc., członkowie rodzin - 1,8 proc., pozostałi 7,5 proc.

Porad lekarskich w sprawozdawczym okresie udzielono 87.615, badań rozpoznawczych przeprowadzono 9.941, zabiegów leczniczych - 938.456, przy czym w pierwszym półroczu br. ilość zabiegów w stosunku do analogicznego okresu ub. r. wzrosła o 41 proc.

O rozwoju i udośćpieniu szerokiego masom lecznictwa zdrowego świadczy fakt, że przed wojną korzystało z niego około 100 tys. osób rocznie, w tym znikoma ilość pracowników umysłowych. Robotnicy i chłopcy nie korzystali ze zdrojowisk wcale.

Ważne dla niewidomych inwalidów cywilnych

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zawiadania, że niewidomi inwalidzi cywilni, którzy zarejestrowali się w terminie do dnia 15 grudnia 1948 r. w gminach, na terenie których zamieszkują i nie otrzymali ekwiwalentu za kartki żywnościowe i kategorii za rok 1948, winni zgłosić się do urzędów gminnych po odbiór należnego im ekwiwalentu w wysokości 8.220 zł i takiej samej kwoty dla przewodnika. Ogólna więc suma do wypłaty wynosi 16.440 zł.

Robotnicy budujący gmach GUS uczczą rocznicę Kongresu przedterminowym wykonaniem planu

Załoga PPB Nr 1 budująca gmach GUS przy Al. Niepodległości, pierwsza w Warszawie podjęła zobowiązania produkcyjne, ku uczczeniu zbliżającej się rocznicy Kongresu Zjednoczeniowego PZPR.

W zobowiązaniu tym załoga postanawia wykonać do 15 grudnia 115 proc. rocznego planu produkcyjnego. Oznacza to wybudowanie 5-ciu kondygnacji wielkiego gmachu o kubaturze 100 tys. m sześć.

Budowę gmachu GUS PPB Nr 1 zaczęła w czerwcu br. Budynkiem ten, jeden z największych w Warszawie ma mieć 7 pięter wysokości oraz dwie kondygnacje piwniczne. Składa się z trzech skrzydeł, ustawionych gwiazdźciście w kształcie litery „X”. Zaprojektował go prof. Gutt i inż. Wasiutyński.

Pierwotny harmonogram budowy przewidywał postawienie w tym roku 4 kondygnacji - późniejże trudności ma-

Robotnicy budujący gmach GUS uczczą rocznicę Kongresu przedterminowym wykonaniem planu

teriałowe zachwiały jednak nieco planem prac, powodując opóźnienie.

„Własne” wynalazki

Załoga budowy potrafiła dzięki zespołowej współpracy, betoniarzom, cieślom i robotnikom nadrobić straty czasu, a ostatnio nawet pokusiła się o przedterminowe wykonanie pięciu kondygnacji.

Budowa GUS, na której zastosowano niemal wszystkie znane pomysły racjonalizatorskie, ma również własnego racjonalizatora pracy. Jest nim pracownik techniczny ob. Gawrysiński. Skonstruowane przez niego pomosty, (tzw. „szlaki”), otaczające szachtę windy, pozwoliły dzięki zmniejszeniu tempa prac, (jam)

Kobiety murują

Dalsze, nie obliczone jeszcze konkretnie, oszczędności przyniesie drugi pomysł ob. Gawrysińskiego - rozbierane skrzynki do szalowań, stropów i filarów.

Na budowie GUS są zatrudnione kobiety-murarki. Pierwsze postawione tu mury zewnętrzne wykonała piątka kobiet, uczących się praktycznie murarstwa, i mimo, że budowa ta ze względu na jej znaczenie w planie 6-letnim ma być wykonana nieodwołalnie do jesieni 1950 r., kierownictwo jej będzie w dalszym ciągu zatrudniać przy murarstwie kobiety na równi z mężczyznami, gdyż nie ma obaw, że to może spowodować jakikolwiek zmniejszenie tempa prac, (jam)

Od odbiorców zależy zwiększenie kontyngentów prądu

Rygorystyczne zarządzanie, wyciszające sztywne kontyngenty dla odbiorców energii elektrycznej, stało się przyczyną trudności w wielu dziedzinach życia. Ucierpiała na tym praca zakładów usługowych pierwuszej potrzeby, zakładów użyteczności publicznej itp. Zarządzanie utrudniło też pracę w gospodarstwach domowych.

Do ZEOW napływają coraz liczniejsze protesty i próby o przynaglenie dodatkowych kontyngentów. Odbiorcy wyszukują najróżniejsze powody chcąc uzyskać kilka dodatkowych kilo watów.

Postulaty Elektrowni

Elektrownia Warszawska po ponownym zbadaaniu swoich maksymalnych możliwości produkcyjnych doszła do wniosku że może sobie pozwolić na pewną tolerancję w stosunku do mniejszych wycożeń ze strony odbiorcy. W najbliższych dniach do ruchu wejdzie jeden dodatkowy kocioł, a 15 listopada da br. zespół maszyn pruzarskich, który również zasili Warszawę. Te dwa „zastrzyki” poprawią w pewnym stopniu sytuację, dzięki czemu ZEOW będzie mogło stopniowo zwiększać kontyngent dla najbardziej potrzebujących.

Zależą to zresztą od samych odbiorców. Jeżeli bowiem odbiorcy powstrzymają się od używania grzejników, pieców elektrycznych, maszyn i bardzo silnych żarówek w godzinach rannych i wieczornych „szczytu”, otrzymają prawo korzystania z energii bez większych ograniczeń w pozostałych godzinach i nawet w razie przekroczenia miesięcznego kontyngentu nie będą dotknięci karani. (w.b.)

RADIO PONIEDZIAŁEK - 31 PAŹDZIERNIKA

Program I na fal 1339,5 m. Program dnia 8,35, na jutro 23.55. Sygnal czasu 12,00, Władomocność 12,04, 16,00, 20,00, 23,00. Wszelczna 9,15, 21,10. 8,40 Muzyka; 8,55 Dla klas VI - IX; 9,30, 10,10 Muzyka; 10,30 PCK; 10,50 Informacja; 10,55 Dla klas III - V; 11,15 Opowiadania Wiry; 11,35 Przewidywania i Fortepianowe Wielokierowcy; 12,30 Dla wsi; 12,55 „Na swojaka nutę”; Weselowski; 13,35 Przerwa; 14,20 Kompozytorzy: Tymonin; 14,35 Kwartet fortepianowy 17,00 Felletton; 17,15 Kwartet fortepianowy; 17,45 Pogadanka; 17,55 Audycja dla wychowawców przed szkołami; 18,00 Muzyka taneczna; 18,20 Fragment pow. Mielusławski; 18,40 Pieśni kompozytorów radzieckich; 19,00 Pogadanka; 19,10 „Kuznica” nowy numer; 19,15 Muzyka rozrywkowa - Zesp. Orzechowski; 20,40 Muzyka rozrywkowa i radziecka; 21,30 Koncert symfoniczny; 23,10 Muzyka; 24,00 Koniec audycji.

Program II na fal 398,5 m. Program na dziś 13,25, na jutro 23,10. Początek audycji 5,10. Wiadomości 5,15, 6,00, 6,45, 16,00, 20,07, 23,00. Wszelczna 9,15, 8,40. 5,20 Koncert dla świata pracy; 6,05, 7,10 Muzyka; 7,55 Repertuar kina i teatrów; 7,59, 8,00 Muzyka; 8,35 Przerwa; 13,30 Muzyka; 14,00 ZNP; 14,15 Tworzy Griega; 14,55 Muzyka radziecka; 15,35 Dla świetlic dzielnicowych; 15,55 SKRK; 16,30 Fragment przemawia do Polaki; 17,00 Muzyka rozrywkowa - Wasłaka; 17,45 Dla świetlic młodzieżowych; 18,00 Z kraju i ze świata; 18,15 Muzyka ludowa; 19,00 Dla wsi; 19,15 „Tosca”; - Pucelle; 22,15 Koncert rozrywkowy - Rachman; 23,15 Symfonia Czajkowskiego; 24,00 Koniec audycji.

SPORT

Nowe drogi sportu albańskiego

Od kilku dni gościmy u siebie reprezentację piłkarską Ludowej Republiki Albanii. Jest to już drugi wypadek nawiązania oficjalnego kontaktu sportowców polskich z albańskimi. Pierwszy raz zdarzyło się to w r. ub. podczas II Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego Praga - Warszawa.

W imprezie tej startowali również kolarze albańscy, którzy dali się poznać jako pełnowartościowi sportowcy. Pamiętamy również sztywne placówki dyplomatycznych tytułowskiej Jugosławii, które uniemożliwiły Albańczykom powrót do domu prostą drogą i w rezultacie musieli oni wracać do siebie - morzem - z portu rumuńskiego.

Co wiemy o sporcie albańskim? Prawie nic. A jednak ten mały kraj, umiemyj bohaterem zwyciężyć o swoją wolność i nie podległość, kroczącej obenie tą samą drogą co Polska i bratnie kraje demokracji ludowej - postawił u siebie zagadnienie kultury fizycznej i sportu jako problem wielkiej wagi. Postaramy się w skrócie przedstawić czytelnikom obraz dzisiejszego sportu Ludowej Republiki Albanii.

Przed wojną sport uprawiany był w Albanii jedynie przez klasy uprzemysłowione - i to w bardzo małym zakresie. Nieliczna grupka „arystokratów miejskich” bawiła się sportem, a reszta społeczeństwa, nie mogła nawet marzyć o wychowaniu fizycznym.

Po wyzwoleniu i objęciu władzy przez lud - sytuacja uległa radykalnej zmianie. Ludowa Republika Albanii wstąpiła na nową drogę odrodzenia we wszystkich dziedzinach życia, a więc i w dziedzinie kultury fizycznej również. W artkule 26 Konstytucji Ludowej Republiki Albanii czytamy: „Państwo otacza opieką wychowanie fizyczne młodzieży i przywiązuje do niego wielkie znaczenie, troszczy się o zdrowie, o wzrost sił narodu - sił niezbędnych do pracy i obrony ojczyzny”.

Przywódcą narodu albańskiego - premier Hodza powiedział: „Rząd będzie troszczył się o rozwój kultury fizycznej i sportu dla wychowania nowych ludzi - bojowych ludzi pracy - godnych obywateli nowej Albanii”.

„Słowa premiera Hodzy znały pełne uświadomienie w życiu młodej republiki. Działalność szeroki i sport jest u nich nie tylko sportem, ale także kulturą fizyczną. Sport służy całemu narodowi, a wraz z wzrostem umowienia i rozwojem demokratycznych organizacji w f. - podnosi się poziom czynowego sportu albańskiego.

Ludowa Albania, budując swój sport, korzystała z bogactw doświadczeń sportu radzieckiego. W organizacjach kultury fizycznej szeroko prowadzi się pracę ideowo-polityczną, mającą na celu wychowanie sportowca - pełnowartościowego obywatela.

Ruch sportowy w demokratycznej Albanii rozwija się bardzo intensywnie. Ruch ten obejmuje młodzież miejską i wiejską obojga płci. W porównaniu z okresem przedwojennym, liczba związków sportowych wzrosła o prawie 900 proc., a liczba ich członków - o 1000 proc. Sumy przeznaczane na rozwój w f. powiększyły się o 3.000 proc.

Szczególne żywiłowice rozwoju się sport na wsi albańskiej.

Siedmiogodzinne narady warszawskiego aktywu sportowego

W sobotę w sali konferencyjnej KW PZPR odbyła się narada aktywu sportowego z tematu m. st. Warszawy i województwa warszawskiego w związku z pracami Biura Politycznego KC PZPR w sprawie kultury fizycznej i sportu. W naradzie wzięli udział przedstawiciele Partii SUKIF, ZNP, SP, ZSCh, Zrzeszenia Sportowych, Wojewódzkiego i Stolecznego Urzędu KF klubów, okręgowych zw. sportowych itd.

Referat na temat zadani, jakie w świetle uchwały RP KC PZPR stała przed aktywnym sportowcem wygłosił wicedyrektor GUKF iow. Szemberg. W dwugodzinnych referatach towar. Szemberg iasno i w tym samym sprecyzował cele i zadania, które powinny być spelnione w myśli wtycznych historycznej uchwały.

Po referacie wywalała się dyskusja, która z uwagi na wypowiedzi aktywistów terenowych, dała wiele ciekawego i cennego materiału. Z wypowiedzi przedstawicieli Kuratorium Warszawskiego WUKF i SUKIF było jasne, że niedomagania w dziedzinie wychowania fizycznego młodzieży szkolnej i sportu na terenie stolicy i województwa warszawskiego - są dość poważne.

Po dyskusji towar. Szemberg podsumował wyniki narady. Na zakończenie obrad uchwalono rezolucję, w której zebony m. in. stwierdza:

„na podstawie ocen dotychczasowego stanu w Warszawie i woj. warszawskim narada stwierdza, że rola Zw. Zaw. ZSCh i organizacji młodzieżowych, a szczególnie ZNP - jest w dziedzinie kultury fizycznej i sportu niedostateczna.

Przed wojną sport uprawiany był w Albanii jedynie przez klasy uprzemysłowione - i to w bardzo małym zakresie. Nieliczna grupka „arystokratów miejskich” bawiła się sportem, a reszta społeczeństwa, nie mogła nawet marzyć o wychowaniu fizycznym.

Po wyzwoleniu i objęciu władzy przez lud - sytuacja uległa radykalnej zmianie. Ludowa Republika Albanii wstąpiła na nową drogę odrodzenia we wszystkich dziedzinach życia, a więc i w dziedzinie kultury fizycznej również.

Przywódcą narodu albańskiego - premier Hodza powiedział: „Rząd będzie troszczył się o rozwój kultury fizycznej i sportu dla wychowania nowych ludzi - bojowych ludzi pracy - godnych obywateli nowej Albanii”.

„Słowa premiera Hodzy znały pełne uświadomienie w życiu młodej republiki. Działalność szeroki i sport jest u nich nie tylko sportem, ale także kulturą fizyczną. Sport służy całemu narodowi, a wraz z wzrostem umowienia i rozwojem demokratycznych organizacji w f. - podnosi się poziom czynowego sportu albańskiego.

Ludowa Albania, budując swój sport, korzystała z bogactw doświadczeń sportu radzieckiego. W organizacjach kultury fizycznej szeroko prowadzi się pracę ideowo-polityczną, mającą na celu wychowanie sportowca - pełnowartościowego obywatela.

Ruch sportowy w demokratycznej Albanii rozwija się bardzo intensywnie. Ruch ten obejmuje młodzież miejską i wiejską obojga płci. W porównaniu z okresem przedwojennym, liczba związków sportowych wzrosła o prawie 900 proc., a liczba ich członków - o 1000 proc. Sumy przeznaczane na rozwój w f. powiększyły się o 3.000 proc.

Szczególne żywiłowice rozwoju się sport na wsi albańskiej.

Siedmiogodzinne narady warszawskiego aktywu sportowego

W sobotę w sali konferencyjnej KW PZPR odbyła się narada aktywu sportowego z tematu m. st. Warszawy i województwa warszawskiego w związku z pracami Biura Politycznego KC PZPR w sprawie kultury fizycznej i sportu. W naradzie wzięli udział przedstawiciele Partii SUKIF, ZNP, SP, ZSCh, Zrzeszenia Sportowych, Wojewódzkiego i Stolecznego Urzędu KF klubów, okręgowych zw. sportowych itd.

Referat na temat zadani, jakie w świetle uchwały RP KC PZPR stała przed aktywnym sportowcem wygłosił wicedyrektor GUKF iow. Szemberg. W dwugodzinnych referatach towar. Szemberg iasno i w tym samym sprecyzował cele i zadania, które powinny być spelnione w myśli wtycznych historycznej uchwały.

Po referacie wywalała się dyskusja, która z uwagi na wypowiedzi aktywistów terenowych, dała wiele ciekawego i cennego materiału. Z wypowiedzi przedstawicieli Kuratorium Warszawskiego WUKF i SUKIF było jasne, że niedomagania w dziedzinie wychowania fizycznego młodzieży szkolnej i sportu na terenie stolicy i województwa warszawskiego - są dość poważne.

Po dyskusji towar. Szemberg podsumował wyniki narady. Na zakończenie obrad uchwalono rezolucję, w której zebony m. in. stwierdza:

„na podstawie ocen dotychczasowego stanu w Warszawie i woj. warszawskim narada stwierdza, że rola Zw. Zaw. ZSCh i organizacji młodzieżowych, a szczególnie ZNP - jest w dziedzinie kultury fizycznej i sportu niedostateczna.

„na podstawie ocen dotychczasowego stanu w Warszawie i woj. warszawskim narada stwierdza, że rola Zw. Zaw. ZSCh i organizacji młodzieżowych, a szczególnie ZNP - jest w dziedzinie kultury fizycznej i sportu niedostateczna.

Administracja: Warszawa, ul. Smolna 13, tel. 82-94.

Polkoptat, tel. 87-80, Biuro Reklam i Ogłoszeń 8-50 23.

Druk Zakłady Graficzne RSW „Prasa”, ul. Smolna 10.

Józef Matosek Przyjaźń dwóch narodów i przyjaźń człowieka z człowiekiem

Józef Matosek, chłop ze wsi Rudno, pow. Mińsk Mazowiecki, uczestnik wycieczki chłopów polskich na Ukrainę, pisze z okazji Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

Ważna jest nie tylko ta wielka przyjaźń, która łączy dwa narody, która wiąże dwa państwa potężną więzią sojuszu. Ważna jest także przyjaźń człowieka z człowiekiem. Ważne jest, gdy ludzie oddzieleni od siebie setkami kilometrów, urodzeni w innych krajach, potrafią sobie szczerze, zwyczajnie uściśnić ręce, znając dla siebie uśmiech pełen prawdziwej życzliwości, kiedy odkryją, że choć dźwięk ich mowy jest inny — podobne i bliskie są ich myśli i zainteresowania.

W tym samym Kijowie, do którego przyjechałem z wycieczki polskich chłopów wygodnym sypialnym wagonem, witany tak serdecznie, jak wita się najbliższego sercu gościa, byłem już kiedyś, w czasie wielkiej wojny, za carskich czasów.

Zmieniła się od tego czasu ziemia i zmienili się ludzie. Miasta i wsie rozkwitły, a ludzie — uwolnieni od carskiego jarzma — też stali się inni. Weseli, dobrze wyglądający, pracowici, pewni siebie — zadowoleni z życia. Widać, że dumni są z tego, co u siebie stworzyli.

Zwiedziłem osiem kolchozów w obwodzie Winnica. Jestem rolnikiem i najbardziej interesowało mnie, jak wygląda tam gospodarka, jakie na przykład są plony. Pszenicy, żyta zbierają w kolchozach od 16 do 25 q z jednego ha, buraków — 400, 500, a nawet 600 m z hektara. Takiej wydajności u nas się nie spotyka. A tam — dzięki wielkiej mechanizacji, wspieranym maszynom rolniczym i doskonale zorganizowanej pracy, wyniki te nie są niczym nadzwyczajnym.

Każdy kolchoz na plony tak bogate, że nie tylko każdy z jego członków ma zapewnione dostatnie życie, ale i można budować i rozbudowywać budynki, szkoły, żłobki. W kolchozach, zniszczonych przez wojnę buduje się nowe, piękne domy mieszkalne. Każda rodzina ma domek, po parę pokoi.

Chłopi, to tacy sami jak i my — choć daleko już nas wychodziłi. Swoi, serdeczni, pracowici nad podziw. Warto z nich brać przykład i — przyjaźń ofiarować taką samą, jaką oni nas darzą.

Peretki językowe

Oto mam przed sobą przykład utworu jednego z najznakomitszych pisarzy rosyjskich, mistrza stylu i języka. Obowiązkiem tłumacza było dać dziełu, przeznaczonemu dla „młodego czytelnika” równie piękną, a w każdym razie bezbłędną polszczyznę. Znajduję tu przecież takie zdania:

„Każał iść w ślad za sobą”, „popatrzył w ślad za nim”, „rzucił się w ślad za psami”, „zawołał w ślad za nim...” Niemal na każdej stronie zwrot ten się powtarza, mimo że zarówno Kryński, jak Karłowicz, Słowski, Szeber zaliczają go do błędnych, nie polskich. Bo czy nie wystarczy np.: „kazał iść za sobą”?... Mówi się po polsku: iść śladem, w ślady, tropem etc., ale nie „w ślad za”.

Albo: „mierzyłem z kija, jaki (zam.: który) nosilem zamiast strzelby”.

Zwłaszcza dla dzieci tak pisać nie wolno! Nie wolno im wpaść w błędy językowych.

Nie dość pamiętać o tym dział młodzieżowy Pol. Radia, który, idąc śladem innych działów, wciąż dopuszcza do głosu mówców, przekonywujących (a nie przekonujących) słuchaczy... „w szeregu wypadkach” (zam.: wypadków). Zdarzają się tu nawet i *stuletnie rocznice* i organizacje, liczące „około czterdziści” (zam.: czterdziestu) tys. członków.”

Zarzucają mi niektórzy korespondenci, że nieraz wytykam jedne i te same błędy. Cóż jednak począć, wobec ich szczególnej uporczywości?... „Trójka powtórzyła się trzy razy pod rząd” — pisze reporter doskonalego tygodnika, choć powtarza mi się do znużenia, że po polsku mówi się: nie pod rząd, ale z rzędu.

OSTROWIDZ

Za kulisami „wojny” Indii z Hyderabadem

We wrześniu 1948 roku w Telanganie, w południowo-wschodniej części feudalnego królestwa Hyderabad powstała władza ludowa. Pół miliona ha ziemi obszarnej, skonfiskowanej przez komitety chłopskie rozdano bezrolnym chłopom. 30-tysięczna milicja chłopska stanęła na straży wolności 5 milionów ludności, zamieszkującej obszar 35 tysięcy km. kw.

Pierwsza wyspa wolności i władzy ludowej w Indiach, zaczęła nie tylko rozszerzać się terytorialnie, ale zarazem rozpałać wyobraźnię wyzwólonej z mas chłopskich w sąsiednich okęgach. Nehru i jego burżuazyjni mocodawcy uznali ten stan rzeczy za niebezpieczny dla siebie i postanowili odebrać chłopom Telangany wolność i ziemię.

Fikcyjna „wojna”

Na przeszkodzie stał „konflikt” między satrapą — księciem udzielnym Hyderabadu a rzecznikiem imperializmu państwem Nehru. Przez cały rok Nehru i Patel prawali dzieliły tajne rokowania z Nizamiem Hyderabadu, obiecując mu zachowanie władzy za cenę przystąpienia do „Unii Indyjskiej”. Nizam, ufny w poparcie Bawina, targował się zawzięcie. W końcu jednak nastroszony postępowaniem chłopskiego ruchu wolnościowego, zwrócił się do Nehru z prośbą o pomoc wojskową przeciwko chłopom.

Nehru z niezwykłą przebiegłością zgrał wtęki komedii, godną najlepszych wzorów imperializmu angielskiego. Wypowiedział Nizamiowi fikcyjną wojnę, zakończoną w ciągu 4 dni zajęciem stolicy Hyderabadu, po czym komendant wojsko wy rządu Nehru natychmiast rozwiązał Partię Komunistyczną w Hyderabadzie. Następnym

B. M. Jambhekar

Delegat Indii na Światowy Kongres Obrótców Pokoju w Paryżu i na Kongres SFZZ w Mediolanie

aktorem dowódcy wojsk indyjskich było przywrócenie władzy Nizamiowi oraz ogłoszenie dekretu o zwrocie ziemi obszarnikom.

Faszystowskie metody
wojsk Nehru

Czym innym jednak była 4-dniowa „wojna” z Nizamiem, znienawidzonym przez ludność Hyderabadu, a zgola czymś odmiennym walka z milicją ludową w Telanganie. W dniu 26 grudnia 1948 r. ukazało się wprawdzie oświadczenie Nehru, zapowiadające niezwłoczne, całkowite wyniesienie partyzantów Telangany. „Rząd Indii” oświadczył Nehru — zdecydowany jest zlikwidować partyzantów Telangany wszelkimi rozporządzalnymi środkami”.

Ale w miesiąc później to samo pismo, omawiając konferencje komisarzy policji w Hyderabadzie w sprawie połączonej akcji wojska i policji w celu wytopienia komunistów, stwierdziło: „Jeśli chodzi o Telanganę, to rewolucja objęła się prawie wszystkie wieś. Nie będzie rzeczą łatwą przekonać chłopów, że powinni zostać się z ziemią, którą otrzymali z rąk komunistów. Zdaje się, że trzeba będzie na to co najmniej 6 miesięcy”.

O tym, w jaki sposób Nehru i jego żołdactwa starali się „przekonać” chłopów, aby zostali się ze swą ziemią, pewnie wyobrażenie daje oświadczenie gubernatora wojskowego Hyderabadu, wyznaczonego przez Nehru. Gubernator ten, generał major Chaudhary oświadczył na konferencji prasowej

w marcu 1949 r.: „Nasze dotychczasowe metody tepienia komunistów nie daly rezultatów. Wobec tego zastosowaliśmy obecnie skuteczniejszą metodę — aresztowanie winnych łącznie z niewinnymi”.

Fakty ilustrują faszystowską, bestialską metodę wojny totalnej, prowadzonej przez Nehru przeciwko ludności Telangany. Bicie, torturowanie, gwałcenie kobiet, masowe rozstrzelanie mężczyzn, kobiet i dzieci odmawiających wskazywania kryjówek partyzantów, podpalanie całych wsi — oto metody wojny prowadzonej przez rząd Nehru przeciwko ludności Telangany.

Chłopi Telangany walczą
nad

Ale te krwawe represje, bliźniaczo podobne do metod hitlerowskich, nie potrafiły złamać ducha oporu chłopów. Przeciwnie, przykład Telangany zagraża do oporu chłopów sąsiedniej prowincji, Andhra. Nawet prasa burżuazyjna zmuszona jest przyznać, że Nehru nie zdołał zwyciężyć ruchu rewolucyjnego w Hyderabadzie. „Komunisty” — pisze nacjonalistyczny dziennik Bombaju „Free Press Journal” — dali ziemie bezrolnym, żywność głodnym, chaty bezdomnym, poczucie dyscypliny niezdecydowanym i chwiejnym. Trudno więc dziwić się mieszkańcom Telangany, że bronią tego wszystkiego, co otrzymali”.

I podczas, gdy Nehru odbywał podróże po Europie i Ameryce, spiskując z imperializmami brytyjskim i amerykańskim przeciwko wolności ludu indyjskiego i pokoju światowemu, chłopów w Hyderabadzie z determinacją walczą o wolność.

Nawiasem mówiąc...

Solidarność „byłych”

Radność musiała zapanować w obozie kuomintangowskich bankrutów na wieść, że w Nowym Jorku powstał „Komitet obrony Ameryki na drodze udzielania pomocy antykomunistycznym Chinom”. Teraz już Czang Kai-szek i jego kłoka mogą się uważać za „uratowanych”. Do proszę tylko pomyśleć co za o soby ukonstytuowały w Ameryce komitet dla jego obrony.

Na czele komitetu stanął były szef wywiadu wojennego Stanów Zjednoczonych gen. Donovan. Współ z nim do zarządu wchodzi b. gubernator stanu New Jersey, Edison, b. postanka Clare Booth Luce i wreszcie jedyny nie „były”, ale aktualny przywódca Amerykańskiej Federacji Prac., przewodniczący Związku Za wodowego Krawców Damskich, Dubinsky.

Trudno powiedzieć jakie motywy kierowały spółką „byłych” dostojników amerykańskich przy organizowaniu tego komitetu opieki nad bankrutami.

Gen. Donovan powinien widać że swej długoletniej praktyki, że „spalony” agent jest niewiele wart.

Pani Luce, która poza tym, że kiedyś była postanką, jest obecnie współwłaścicielką wielkich tygodników amerykańskich „Life”, „Time” i „Fortune”, też musi pogodzić się z tym, że czangkaizeczkowy przestał już nawet dostarczać sensacyjnego materiału jej wydawnictwom.

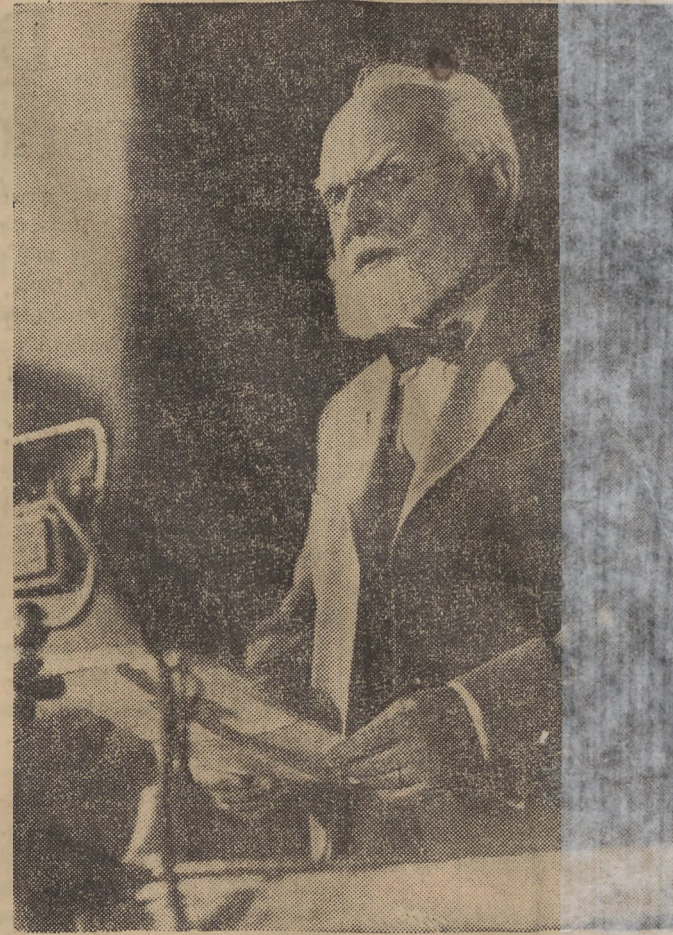
Były gubernator też chyba na przyjaźni z Czang Kai-szkiem nie zbije kapitału do jakiejś nowej kampanii wyborczej.

Najłatwiej jeszcze zrozumieć, co kierowało Dubińskiem. Jak wiadomo, przywódcy związkowi AFL są dosyć czuli na brzeżące argumenty. A Czang Kai-szek, który ukradł i wywoził do Szwajcarii 3 miliardy dolarów z tzo. „pomocy amerykańskiej” może sobie pozwolić na to, żeby z kolei oplać kilku Amerykanów dla celów własnej propagandy.

Utworzenie komitetu obrony Czang Kai-szeka stoi w wyraźnej sprzeczności z ostawionym „realizmem” amerykańskich businessmanów. Chyba można je wytłumaczyć tylko jednym: poczuciem solidarności byłego szefa szpiegów, byłego gubernatora i byłej postanki z. byłym władcą Chin.

YALE

Film o wielkim uczoneym

W dniach od 30. X. do 2. XI. grany będzie w Warszawie na ekranach kin „Palladium” i „1 Maja” znakomity film o genialnym uczoneym radzieckim — Iwanie Pawlowie. Omówienie tego filmu zamieściliśmy w numerze 288 „Trybuny Ludu”. Na zdjęciu wybitny artysta radziecki Aleksander Borysov w roli Iwana Pawlowa. Borysov otrzymał za interpretację tej roli pierwszą nagrodę za najlepszą grę na tegorocznym międzynarodowym festiwalu filmowym w Marińskich Łaźniach

Johannes R. Becher

MOSKWA

Spśród wszystkich miast, które znasz i chwaliś ono ukazuje najpiękniejsze lico, i jego ogrom w przestrzeni biegnie dalej i nikt nie powie jakie ma granice.

Tyś miasto, które znacznie więcej żąda niż żąda ktoś od siebie. Nie spocznie twe pągolenie, gdy wejdiesz w nie, a kiedy je oglądasz przemiasz, jakbyś sam przemijał cieniem.

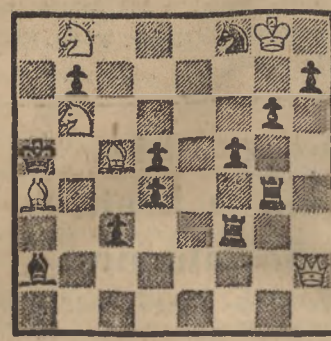
Ze wszystkich miast, które znasz, pamiętasz jest ono miastem, które trwałość głosi i nowym ładem przestrzeń swoją spłata.

Przybądźcie! Spójrz! Na jakich fundamentach wyrosta ono. Naród miasto wznosi o wolne miasto, wyzwolicieli świata!

Przełożył Stanisław Wygodziński

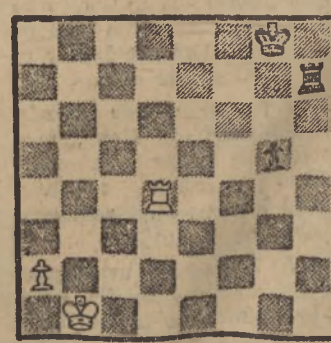
SZACHY

KONKURS „A”
ZADANIE Nr. 41
A. Goldszajn
(IV nagr. „Praca” 1948)

Mat w 3 posunięciach

KONKURS „B”
ZADANIE Nr. 41

Pozycja dalszego pochodzi z partii korespondencyjnej Górawski — Lenz (San Remo 1911 — 12).

Ostatni ruch czarnych 1... g7-g8 okazał się przegrującym białym. Bardzo subtelnie wyzyskany przez białe. Prosimy znaleźć prostą i pouczającą drogę do wygranej dla białych.

OBRONA

HETMAŃSKO — INDYJSKA

grana na turnieju z udziałem mistrzów węgierskich w Katowicach F. B.
Białe: G. Filster
Czarne: E. Arlamowski
1. d4 S16, 2. c4, e5, 3. S13, b6, 4. S3, Gb7, 5. Gg2, e3 (Niedokończona, która umożliwiła białym osiągnięcie pewnej niezaczej przewagi pozycyjnej). Właściwym posunięciem jest tu 3... Gb4 + . 6. Gd2, G: d2 + 1 t. d., względnie 5... Gc7, 6. 0-0, 0-0, 7. Sc3, Se4, 8. Hc2, Sc3, 9. b:c3, Sc5 — co uważane jest obecnie za najlepszą odpowiedź, dająca czarnym wyrównanie) 6. d5, e1d5, 7. Sh4, d6, 8. Sc3, Sb-d7, 9. 0-0, e5. (Konkretnie posunięcie unemożliwiające białym S16 i zwiększające nie tym samym nacisk na pionora d6 po ew. wymianie na d5.) 10. Sd5, s:d5, 11. G:d5, Wh4 (Z groźbą 12... G:d5, 13. H:d5, S:6, 14. Hc3 +, H:d7) 12. S:c2

17. d:de4sowane a:czekc ebcz

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

KONKURS „A”

Nr 34. K: d1, K: b1, K: c1, K: e1, K: f1, K: g1, K: h1, K: a2, K: a3, K: a4, K: a5, K: a6, K: a7, K: a8, K: b2, K: b3, K: b4, K: b5, K: b6, K: b7, K: b8, K: c2, K: c3, K: c4, K: c5, K: c6, K: c7, K: c8, K: d2, K: d3, K: d4, K: d5, K: d6, K: d7, K: d8, K: e2, K: e3, K: e4, K: e5, K: e6, K: e7, K: e8, K: f2, K: f3, K: f4, K: f5, K: f6, K: f7, K: f8, K: g2, K: g3, K: g4, K: g5, K: g6, K: g7, K: g8, K: h2, K: h3, K: h4, K: h5, K: h6, K: h7, K: h8, K: a9, K: b9, K: c9, K: d9, K: e9, K: f9, K: g9, K: h9, K: a0, K: b0, K: c0, K: d0, K: e0, K: f0, K: g0, K: h0

KONKURS „B”

Nr 34. K: d1, K: b1, K: c1, K: e1, K: f1, K: g1, K: h1, K: a2, K: a3, K: a4, K: a5, K: a6, K: a7, K: a8, K: b2, K: b3, K: b4, K: b5, K: b6, K: b7, K: b8, K: c2, K: c3, K: c4, K: c5, K: c6, K: c7, K: c8, K: d2, K: d3, K: d4, K: d5, K: d6, K: d7, K: d8, K: e2, K: e3, K: e4, K: e5, K: e6, K: e7, K: e8, K: f2, K: f3, K: f4, K: f5, K: f6, K: f7, K: f8, K: g2, K: g3, K: g4, K: g5, K: g6, K: g7, K: g8, K: h2, K: h3, K: h4, K: h5, K: h6, K: h7, K: h8, K: a9, K: b9, K: c9, K: d9, K: e9, K: f9, K: g9, K: h9, K: a0, K: b0, K: c0, K: d0, K: e0, K: f0, K: g0, K: h0

wiejsi do aktywistów. Zbyt pasywny jego charakter umożliwia jednak czarnym białego pionora d6. (K: d1, K: b1, K: c1, K: e1, K: f1, K: g1, K: h1, K: a2, K: a3, K: a4, K: a5, K: a6, K: a7, K: a8, K: b2, K: b3, K: b4, K: b5, K: b6, K: b7, K: b8, K: c2, K: c3, K: c4, K: c5, K: c6, K: c7, K: c8, K: d2, K: d3, K: d4, K: d5, K: d6, K: d7, K: d8, K: e2, K: e3, K: e4, K: e5, K: e6, K: e7, K: e8, K: f2, K: f3, K: f4, K: f5, K: f6, K: f7, K: f8, K: g2, K: g3, K: g4, K: g5, K: g6, K: g7, K: g8, K: h2, K: h3, K: h4, K: h5, K: h6, K: h7, K: h8, K: a9, K: b9, K: c9, K: d9, K: e9, K: f9, K: g9, K: h9, K: a0, K: b0, K: c0, K: d0, K: e0, K: f0, K: g0, K: h0)

Mat w 3 posunięciach
KONKURS „B”
ZADANIE Nr. 41

Pozycja dalszego pochodzi z partii korespondencyjnej Górawski — Lenz (San Remo 1911 — 12).

Ostatni ruch czarnych 1... g7-g8 okazał się przegrującym białym. Bardzo subtelnie wyzyskany przez białe. Prosimy znaleźć prostą i pouczającą drogę do wygranej dla białych.

OBRONA

HETMAŃSKO — INDYJSKA

grana na turnieju z udziałem mistrzów węgierskich w Katowicach F. B.
Białe: G. Filster
Czarne: E. Arlamowski
1. d4 S16, 2. c4, e5, 3. S13, b6, 4. S3, Gb7, 5. Gg2, e3 (Niedokończona, która umożliwiła białym osiągnięcie pewnej niezaczej przewagi pozycyjnej). Właściwym posunięciem jest tu 3... Gb4 + . 6. Gd2, G: d2 + 1 t. d., względnie 5... Gc7, 6. 0-0, 0-0, 7. Sc3, Se4, 8. Hc2, Sc3, 9. b:c3, Sc5 — co uważane jest obecnie za najlepszą odpowiedź, dająca czarnym wyrównanie) 6. d5, e1d5, 7. Sh4, d6, 8. Sc3, Sb-d7, 9. 0-0, e5. (Konkretnie posunięcie unemożliwiające białym S16 i zwiększające nie tym samym nacisk na pionora d6 po ew. wymianie na d5.) 10. Sd5, s:d5, 11. G:d5, Wh4 (Z groźbą 12... G:d5, 13. H:d5, S:6, 14. Hc3 +, H:d7) 12. S:c2

17. d:de4sowane a:czekc ebcz

Polska jesień

Foto Film Polski

pisze Anna Seghers), nie jest całkowitym osamotnieniem.

Przynosi zaszczyt intuicji artystycznej Kruczkowskiego to pokazanie w „Niemcach” sił oporu nawet w momencie najgłębszego dna nocy hitlerowskiej. Tym się tłumaczy tak pozornie zaskakująca zbieżność sztuki pisarza polskiego z momentem dziejowym: wyzwalające Niemcy od faszystów stworzyli ludzie radzieccy warunki do zwycięstwa tych sił, które zawsze — w Spartakusie i w KPD, w obozach koncentracyjnych i na emigracji — reprezentowali Niemcy postępowi, przede wszystkim komunisty. Zwycięstwo ZSRR stworzyło zarazem warunki dla idealowego zdeklarowania się elementów liberalnych, stworzenie warunków, w których po stronie Niemieckiej Republiki Demokratycznej stoi nie tylko Johannes R. Becher, od młodzieńcy świadomy komuniści, ale i Arnold Zweig, ongiś pisarz mieszczański-liberalny.

Problem liberalizmu niemieckiego

Jak konkretnie przeprowadził Kruczkowski w „Niemcach” zasadniczą tezę swej sztuki? Wypadnie mi tu nieco podyskutować z autorem. Jest w „Niemcach” przejmująca scena, gdy prof. Walter Sonnenbruch, idealista i liberala, sława niemieckiej nauki, ma powziąć decyzję: do jego domu zakradł się Joachim Peters, antyfaszysta, komunisty, czynny wróg hitlerowskiego reżimu, zbieg z obozu koncentracyjnego. Peters, ongiś asystent Sonnenbrucha, szuka w domu swego profesora chwilowego azylu. Obaj wiedzą, jaka jest stawka tej gry o życie i gry o humanizm, o ludzkość postawę wobec siebie i społeczeństwa.

Dyskusja z autorem

Mimo woli oczekujemy podobnego zdemaskowania w sztuce Kruczkowskiego: tym bardziej, że Peters jest postacią wyrazistą przeciwstawioną Sonnenbruchowi i że oczekujemy na dziejach w sztuce tak właściwej technice scenopisarskiej Kruczkowskiego, wielkiej dyskusji ideologicznej. Lecz akcja rozwija się inaczej. Dyskusji — nie zabraknie — inicjatywę bierze wszakże w swe ręce Ruth, córka profesora, artystka i „wolna kobieta”, dalekie echo „szalonych Julek” epoki modernizmu. Ruth dla wrażeń i kaprysu ogląda egzekucję zaklad-

ników francuskich, dla wrażeń i kaprysu ocala Petersa, kosztowną własnej śmierci w Ravensbrücku.

Tu, jak sądzę, tkwi główna omyłka Kruczkowskiego. Widać on nie tylko w liberalizmie niemieckim rzetelną siłę moralną, ale i w nieokreślonej, anarchicznej i artystowskiej fantazji Ruth rzeczywistą siłę motoryczną. Otóż trzeba tak powiedzieć: w konkretnych warunkach historycznych rehabilitacja i ulewicowanie części liberalizmu niemieckiego jest możliwe; któż schumacherowski uczyony nie umiały przeciwstawić braci Mann albo profesora Stroux? Sonnenbruch przechodzi ewolucję, która ma swe odpowiedniki w faktach. Natomiast egzystencjalistyczna filozofia Ruth nie jest ani socjologicznie ani psychologicznie osądzona.

Można mieć złud do Kruczkowskiego, ale trudno mieć pretensje o to, że swą sztukę o tak ambitnym tytule, jak krótko: „Niemcy”, ograniczył do przekroju przez jedną tylko warstwę — inteligentną niemiecką — i że również reprezentantem komunistów uczynił inteligenta; ale wolno i należy mieć pretensje o jego słabość dla mało w gruncie rzeczy wartościowej „poszukiwaczki wrażeń” i nienajętej apologizacji.

Przemiana profesora Sonnenbrucha

Te wątpliwości miał, zdaje się i sam autor i dlatego dopisał epilog, który politycznie jest najmocniejszym akcentem sztuki, chociaż artystycznie mniej wyrzynanym. Prof. Sonnenbruch z zawieruchy wojennej ocalał i w epilogu, dziejącym się w 1948 r., odgrywa

TEATR

Zagadnienie niemieckie

Jaszczy

Leon Kuczkowski: „Niemcy”. Sztuka w trzech aktach z epilogiem. Prapremiera w Starym Teatrze w Krakowie.

„Historyczny i polityczny wieści musi być nasz pogląd na Niemców, nie „zoologiczny”, nie fatalistyczny. Tylko to pozwoli nam widzieć możliwości przemian — i możliwości te rozwijać przez współdziałanie z istniejącymi dziś w Niemczech siłami konstruktywnymi, demokratycznymi.” Tymi słowami określił Leon Kruczkowski dramat „Niemców”, którego równoczesna premiera w Polsce i w Niemczech pokazuje nie tylko jego formalną rangę, lecz przede wszystkim siłę i wartość zawartego w nim ładunku ideowego. Słowa te najlepiej zarysem wprowadzają w istotę tematyki „Niemców” i bodaj najlepiej tłumaczą, na czym polega inność — i nowatorstwo — „Niemców” w stosunku do współczesnego ujmowania problemu niemieckiego w literaturze polskiej.

Niemcy i wówczas byli różni

Leon Kruczkowski nie mógł przeżyć na Niemców w kategoriach li tylko emocjonalnych, nie mógł do zagadnienia niemieckiego podejść wyłącznie od strony okupacyjnej otchłani i nie różnił niemieckiego niemieckiego „sna podbitego na ród” do najeżdźców. Nie w biologizmie, lecz w socjologicznej analizie tkwił sekret zrozumienia Niemców i klucz do

przyszłej przebudowy stosunków polsko-niemieckich. Dlatego Kruczkowski, biorąc za punkt wyjścia obraz zhitleryzowanej części społeczeństwa niemieckiego i ukazując w pierwszym akcie swej sztuki straszliwie skutki wychowania faszystowskiego i praktyki okupacyjnej — w aktach następnych przetrzuca akcję „Niemców” w głąb Rzeczy, aby pokazać, że Niemcy i wówczas byli różni.

Mamy więc w drugim i trzecim akcie „Niemców” obraz właśnie zróżnicowanego ideo-logicznie środowiska niemieckiego, mamy przedstawiciela Niemiec walczących, antyfaszystę, komunistę — i mamy reprezentanta tych liberalnych prądów niemieckich, które w olimpijczyku Goethe m widziały swój ideał, i które nie godyły się na politykę junkrów, nacjonalistów, imperialistów, ale z nią nie walczyły. Przemoc faszystów w okresie wojennym (akcja „Niemców” rozpoczyna się w 1943 r.), jest tak wielka, iż sytuacja komunisty w sztuce, to sytuacja zbiegłego z obozu więziński, a sytuacja liberala, to rola zamkniętego w sobie uczonego, zwanego przez otoczenie i własną rodzinę, bezsilnego i gotowego znieść do „kompromisu milczenia”. Lecz natomiast — walka trwa i ta samotność niemiecka (o której tak przejmująco

OSTROWIDZ